

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

կամաց տէր անձ մը ձեռք չառնու-
ղայս խնդիր, վայ է Ս. Յակոբ-
եանց վանուց, զի պիտի ընկճի
պարտուց ծանրութեան ներքեւ,
ընկճելով իւր հետ նաեւ Հայ ազգին
թանկագին ժամանակ մը ընդ վայր-
անցաւ, և ուղիղ ճանքան թողլով,
խոտոր ճանքաներու հետեւեցանք,
մինչեւ որ այս սղբալի վիճակին
հասուցինք խնդիրն: Չգիտենք թէ
վարչութեան և ի. Դրան միջեւ
սկսեալ բանակցութիւնը ի՞նչ վի-
ճակի մէջ են, արդեօք դոհայուցիչ
արդիւնքի մը յանգած են, կամ
յանդեւու յայս կայ: Ամեն ոք հե-
տաքրքրութեամբ կ'սպասէ այս աշ-
խատալից բանակցութեանց ար-
դիւնքն խնամիր, մանաւանդ մեր
գաւառացի ազգայինք անհամբը-
րութիւն ցոյց կուտան:

* * *

Մայրաքաղաքիս թաղօրէից մէջ
գրեթէ միշտ անպակաս են վէճերն,
որք մերթ ժողովրդեան և թաղ-
խորհրդոց, մերթ հոգաբարձու-
թեանց և ժողովրդեան, և մերթ
ևս թաղ-խորհրդոց և հոգաբար-
ձութեանց միջեւ կը ծագին, և
Բար. ժողովոյ ու Տնտես. և Ուսումն.
խորհրդոց նիստերուն ամբողջ ժա-
մերն յաճախ կը դրաւեն վայրա-
պար: Եթէ քննենք այս վէճերուն
ներքին պատճառը, պիտի տես-
նենք թէ հին և նոր դաշտաւարաց
ընդհարումն է: Ամեն թաղի մէջ
տեսլի կամ նուազ ուսեալ երիտու-
սարդութիւն մը կը գտնուի չափա-
հաս այլ տնուս մարդոց ընկերու-
թեան մը հետ: Վերջինք թաղօրէից
գրեթէ մեծ մասին մէջ իւր ձեռքն
ունի եկեղեցեաց և վարժարանաց
վարձութիւնն, իսկ պարզիւնքը

օրինակ հանրային պաշտօններու,
Դիտելի է թէ այն թաղերու մէջ,
ուր երիտասարդք ու չափահասք
ձեռք ձեռքի տուած կը գործեն
համերաշխաբար, բնաւ կամ գուն-
ուրեք կը պատահին թաղային վէ-
ճեր, բայց այն թաղերու մէջ, ուր
այս միաբանութեան և համերաշ-
խութեան ոգին կը պակսի, գրեթէ
անպակաս են թաղային գիտու-
թիւնը, եւ արդարեւ վերջին օրերս
Սամաթիոյ թաղին մէջ ծագած վէճ
մը հիմնովին կը հաստատէ մեր այս
տեսութիւնը: Թաղին երկսեւս վար-
ժարանաց յետեւ վիճակն, որոց
հոգաբարձութիւնն անձեռնհաս
անձանցմէ բաղկացեալ եւ կ'ըսուի,
բողոքեւու տուիթ ընծայած է թա-
ղին ուսեալ երիտասարդութեան,
որ կը սիրէ իւր թաղին դպրոցները
բարդաւաճ վիճակի մէջ տեսնել և
թող չտալ որ Սամաթիոյ վարժա-
րանաց նախկին վայրը նսեմանայ
ասիկապ ձեռքերու շնորհիւ:

Սոյն թաղային կամ դպրոցական
վէճն արդէն Ուսումն. խորհրդոյ առ-
ջեւեւած լինելով, կը յուսանք թէ
անյապաղ լուծում մը կ'ստանայ և
կը հանգարտին երկուստէք դրդու-
եալ կ'ընդունին Սամաթիոյից այժմ
ամեն թաղերէ տեսլի միութեան
պէտք ունին, քանի որ իրենց առ-
ջեւ կարեւոր դործ մ'ունին ի դը-
լուսն հանելու, և գիտութիւնք
կրնան միասնել անոր, Մեք յորդոր
կը կարգանք երկու կողմանց որ ի
բաց թողուն անձնական գծուծ
նկատումներն և ձեռք ձեռքի տա-
լով՝ գործեն յօգուտ նիւթական և
բարոյական բարդաւաճման իրենց
թաղին:

Արտաքին գործոց նախարար
Ասիմ փաշա նախընթաց օրը պաշ-
տօնապէս ծանոց Ռուսական դես-
պան Պ. ար Նէյրտօֆի թէ, յառա-
ջիկայ երկուշաբթի օրը ժամ 9ին
Ն. Վսեմովիւն հանդիսապէս պի-
տի ընդունուի Վեհ. Սուլթանէն
Ս. Անդրէասի պատուանշանը Ն. Կ.
վեհափառութեան մատուցանելու
համար:

—Յունաց նորընտիր Պատրիարք
Տ. Յովակիմ Դ. Սրբազան երեք-
շաբթի օրը վիտաւարած այցելու-
թիւն տուաւ Ռումանական դես-
պան Պ. Մալթոյէնի Ն. Սրբազնու-
թիւնը նախընթաց օրն ալ Յունաց
նախորդ Պատրիարքին և Հռովմէ-
ական Հայոց Պատրիարք Աղաբան
Սրբազանի այցելութիւն տուաւ:

—Ելմանական նախարարութեան
պաշտօնատան մէջ պատահած ար-
ժէթից գողութեան վրայ քնն-
նութիւն մը կատարելու պաշտօնով
կազմեալ յանձնախումբն աւարտած
է իւր պաշտօնը: Քննութենէն կը
տեսնուի թէ, դողցուած արժէ-
թուղթք Գոնտիլտէ չեն, այլ Սէ-
հիմներ, 1500 ոսկւոյ արժողու-
թեամբ 55 Սէհիմ գողցուած են,
բայց հակառակ ամեն խուզարկու-
թեանց, գողութեան հեղինակները
գեռ չեն գտնուած:

—Կը ծանուցուի թէ մայրաքա-
ղաքիս յոյն փաստաբանաց գլխա-
ւորներէն կազմեալ պատգամաւո-
րութիւն մ'որոշեր է Արեւելից
հեղինական հիւպատոսարտնայքը-
նի Պ. Սաքէլարիոսի գլխով՝ հեղ-
ինական գաղթականութեան դան-
դառները բաղադրելու համար ի
Կ. Պոլսոյ հեղինական հիւպատոսա-
րանը ցոյց կուտայ իւր շահուց
պաշտպանութեան մէջ:

—Անգլիոյ մէջ իմօտոյ արդի-
գիւտոց միջադէպին արուեստա-
հանգէս մը պիտի բացուի, որոյ
յաջորդութեան մեծ կարեւորութիւն
կ'ընծայուի: Արդէն պէտք եղած
միջոցն ձեռք առնուած և կազմա-
կերպիչ մասնախումբ մ'ալ կազ-
մուած է: Մասնախումբը՝ Լորտ
Կրանվիլի նման մ'ուղղելով՝ փա-
փաք յայտնած է որ թուրքիա ևս
մասնակցի այս արուեստահանգի-
սին, և միանգամայն դիտել տուեր
է թէ, փափաքելի է որ մասնակ-
ցող տէրութիւնք յանձնախումբ
մ'անուանեն իրենց երկիրներուն
մէջ եղած դիտերն, ինչպէս նաեւ
անոնց օգուտներն ուսումնասիրելու
համար: Անգլիական կառավա-
րութիւնը ի. Դրան հաղորդեր է
կազմաւորիչ Յանձնախումբին այս փա-
փաքը:

—Նիւ-Եորքի մէջ ամերիկեան
հնախօսական ընկերութիւն մը կաղ-
մուած է, որոյ նպատակն է Տիգ-
րիս և Եփրատ գետոց միջեւ, մա-
նաւանդ հոյն Բաբելոնի աւերա-
կաց վրայ հնախօսական պեղում-
ներ ընել, ընկերութեան նախա-
գահ Պ. Ուարտ տրդէն մայրաքա-
ղաքս հասած է: Ամերիկեան դես-
պանատան գործակաւարն՝ Արտա-
քին գործոց և Հանրային կրթու-
թեան նախարարներուն ներկայեց
դայն, որ նախընթաց օրը Մէքսիկ
ուղեւորեցաւ:

Նիւ-Եորքի Ուոլֆ անուամբ
մեծահարուստ օրիորդ մ'ստանձնած
է ընել այս հնախօսական պեղմանց
բոլոր ծախքը:

—Պարտի Պոսթոր կը ծանու-
ցանէ թէ, նախընթաց օրն իւսկիւ-
տարի Սէյիտ - Ահմէտ - Տէրէսի
պարսկական դերեղմանատան մէջ,

ուր պարսիկները Մուհարրէմ 40րդ-
օրը Շէյխ Հիւսէյնի մահը կ'աղ-
բան, և իրենք պիտենք գահակե-
րով կը խոշտանգեն, հինգ պարսիկ
զոհ գնացեր են իրենց առած վէր-
քերուն:

—Արդէն ծանուցած ենք թէ Պել-
ճիոյ Լէորոյս թագաւորը փափաք
յայտնած էր Պրուսէլի Օսմ. դես-
պանին, որպէս զի թուրքիա ևս
մասնակցի Անվէրսի տիեզերական
արուեստահանգիսին, որ իւր Օ-
գոստափառ հովանաւորութեան
ներքեւ գրուած է: Կը ծանուցուի
թէ Լէորոյս թագաւորն հաճու-
թեամբ իմացեր է որ կայսերական
կառավարութիւնը պիտի մասնակ-
ցի Անվէրսի արուեստահանգիսին:
Պրուսէլի մէջ ընդհանրապէս կը
կարծուի թէ թուրքիոյ մասնակցու-
թիւնը նոր շահաստան մը պիտի
բանայ Պելճիական վաճառաց: Ար-
դէն յայտնի է թէ, Եւրոպական տէ-
րութիւնք աւելի կամ նուազ մեծ
գումարներ յատկացուցած են ի-
րենց մասնակցութեան համար: Յար-
տիւ Պոսթոր կ'իմանայ թէ Ք. Դուռն
ալ 50,000 դրուշ յատկացուցեր է:

—Քորէսընտան Բոլթիք լրա-
գիրն, որ յառաջագոյն ծանուցած էր
թէ Ալպանիոյ մէջ ապստամբութիւն
մը ծագած էր, ընդհակառակն իւր
վերջին թուով կը հերքէ դայս լուր,
և կ'ըսէ թէ քաղաքական լուրջ
շարժում մը չկ'ընար այս միջոցին
կուռան գտնել Ալպանիոյ մէջ:

—Փիլիպէի թուրքերէն Հիլալ
լրագիրն հետեւեալ հատուածն
հրատարակած է:

«Դաղթման պատուհան, որ
իւլաւական տարրին մէջ կը տիրէ,
կ'սկսի միւս հասարակութեանց մէջ
ևս տարածուի: Բաղադրէն ե-
ղաւ լրացող տարրերը, որոնք տար-
ներէ ի վեր անկողմերն հաստատեալ
հայ գաղթականութիւնէն բանի
մ'ընտանիք մտադիր են Պրուսա
գաղթել: Յոյժ հետաքրքիր ենք
դիտեալ այն պատրուակ, զոր մեր
հայադղի հայրենակցաց գաղթման
պիտի ընծայեն անոնք, որք կը
ջանան կրօնական կարծեցեալ մղե-
ւանդութեան մը վերադարձ իսլամաց
գաղթման պատճառը:»

—Վճռաբեկ ատենի անդամ
Շահպաղ Էֆէնտի՝ նախընթաց իրի-
կուն իւր պաշտօնատեղիէն մեկնած
պահուն, գլխու սաստիկ պոռոյս
մը կ'զգայ, և թէ ևս առ ոչինչ գրե-
լով՝ կառք մինչեւ կամուրջ կ'իջնէ,
սակայն իւր վիճակին հետզհետէ
ծանրանալը տեսնելով, Վալարթիա
Դուլագոսըրեան Էֆէնտիի դրամեն-
եակը կ'երթայ, որ անմիջապէս իւր
տունը կը վտառարէ դայն և
բժիշկներ կը կոչէ ի դարմանումն:
Հիւանդին վիճակն այժմ թէ և
վտանգէ դերմ է, բայց բժիշկները
խորհուրդ տուեր են ժամանակ մը
բացարձակ հանգիստ վայելել, Այս
դէպք, որ կրնար ցաւալի հետեւ-
ւանք ունենալ, մտային երկարու-
ձիգ աշխատութեան վերադարձ
է բժշկաց կողմէ:

—Բեդրսպուրէն կը գրեն Էն-
տէրանտան Պէլթ լրագիրն թէ,
Սուլէյմանի գնդապետին սպանու-
թեան պատճառները վերջապէս
յերեւան ելած են, որ այնքան աղ-
մուկ յարոյց քանի մ'ամիս առաջ,
և Ոչնչականաց կուսակցութեան
վերադարձեալ:

Սուլէյմանի գնդապետին սպա-
նիլը Տէկայէֆ, — կ'ըսէ Պէլճիական
թերթի թղթակիցը, — բնաւ Ոչն-
չականաց կուսակցութեան համա-
խոհ չէր, ինչպէս ի սկզբան կար-
ծուեցաւ, ընդհակառակն մատ-
նած է այն կուսակցութիւնն, ո-
րուն կը վերաբերէր երկար տարի-

ներէ ի վեր, և դրամով պետական
ոստիկանութեան վաճառած է իւր
նախկին ընկերներէն 75 հոգի, իւր
ծառայութիւնները սուղ կը վաճա-
ռէր, և այս պատճառաւ է որ 29
հազար լուպիի դուար մը կըցած
է տանիլ իւր հետ յԱմերիկա: Քա-
ղաքականութիւնը բնաւ գործ չէ
ունեցած Սուլէյմանի գնդապետին
սպանութեան մէջ: Ինչ մը պատ-
ճառաւ ծագած պարզ վէճ մ'եղած
է այս սպանութեան շարժառիթը:

—Ճարնի լրագիրք օգոստ. 11
թուով պաշտօնական հրամանագիր
մը կը հրատարակեն, յայտարարող
թէ, այսուհետեւ Պուտայականու-
թիւնն և Շինթոյի կրօնքն պետա-
կան կրօնք համարուելէ և Պետու-
թեանէն դրամական նպաստ ստանա-
լէ դադարած են: Յետ այսորիկ ա-
մեն շտաբնոցի հպատակ իրաւունք
ունի իւր նախամեծար համարած
կրօնքը դաւանելու:

—Նիւ-Եորքէն կը ծանուցանեն
թէ, Ռամկափարականաց ընտրելի
Պ. Գիլիլէնտ ճանքան յարձակում
կրեր է անձնաւոր մարդու մը կող-
մէ, որ սպանելի ուղեր է զայն:
Չարազ սրծն իսկոյն ձերբակոչուեր
է: Վերջին տեղեկութեանց նայե-
լով, յարձակողը զղջացեր է իւր
ըրած գործին վրայ, և Պ. Գիլիլէնտ
չուղելով դատ վարել անոր դէմ,
ազատ թողուեր է:

—Հռոմէն կը գրեն ուս Սթան-
տարտ թէ, Պրուսէլէն վատիկան
հասած տեղեկութեանց նայելով,
Պելճիոյ մէջ կատարուած թաղային
վերջին ընտրութիւնք բնաւ չպիտի
փոխեն դիւանագիտական յարա-
բերութեանց վերակումն վերաբեր-
եալ սրոշու մեկը: Բայց վատիկան
Պելճիոյ կառավարութեան հետ կը
ընտրութեամբ լուր, Ստանտարտ Ռո-
մէլի, Պրուսէլի մէջ իւր նուիրա-
կութեան պաշտօնին գլուխն եր-
թալէ առաջ, պարտի սպասել որ
իրաց վիճակը քիչ մ'աւելի հան-
դարտի:

—Ասիկց առաջ տեղական թերթերը
ծանուցին թէ Պոլսոյ այլ և այլ կողմերը
մեծ ժամացոյցներ պիտի դեմոնստ-
րարձադոյն հրամանաւ: Այժմ կը լը-
սենք թէ, մայրաքաղաքիս ժամադրօրէն-
քէն Գառնիլէֆ. Սէլվաճեան Կայսերա-
կան զինուորանի տնօրէն Գուսմայրի
էֆէնտիի առաջարկ մը մատուցեր է այս
դործողութիւնն ստանձնելու համար և
այժմ բանակցութեան մէջ կը գտնուի:

ԱՅԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Տրապիզոնէն տեղեկութիւն կու-
տան մեզ թէ Դաւառ. ընդհ. ժո-
ղովն, որ երկու կուսակցութեան
բաժնու ելով՝ Դերձակեան Արիս-
տակէս եպիսկոպոսն ու Սրուանձ-
տեանց Դարեգին վարդապետն ընտ-
րած էր, և այս երկուքին վրայ
համեմատական քուէարկութիւն
պիտի կատարէր, կուռ ընտնուե-
լով՝ պառակտեր և ընտրութեան
մէջ ապօրինութիւններ ընդշա-
րելով, սոյն ընտրութիւնը բոլորովին
բեկանելու ելեր է:

—
Կրօն. ժողովը մայրաքաղաքիս
Ռումանական դեսպանատան հա-
ցուցած էր թէ, Պոսթէլի Տ. Մի-
քայէլ քահանային անցագիր տըր-
ուած էր Ռումանիս վերադառնա-
լու համար Գեսպանատունն հա-
տատական պատասխան տուեր է:

Միւս կողմէ Պուրթէլի հոգա-
բարձութիւնն հեռադրաւ ծանու-
ցեր է ի Պատրիարքարան թէ, Տ.
Միքայէլ Պուրթէլ հասած է, և թէ
նորա գործոց մանրամասնութիւնը
նամակով պիտի հաղորդէ:

Ինքնակրթական Գեր. Մատթեոս Սըրբապետի անուն տոնախմբութիւնը լինելով այսօր, բաղմամբիւ տղա- յինք այցելութեան դնացին Ն. Սըրբապետութեան ի շնորհաւ որով ինն:

Վաղը Նարը-գարուի եկեղեցւոյն տոնախմբութիւնը լինելով Ներկայի առաջնորդ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքեան հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ նոյն եկեղեցւոյ մէջ:

ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ ԱՍՏՈՒՄԻՔԻՆԸ

Արեւելք իւր հինգ շաբթի աւուր թուոյն մէջ «Տփղիսի լրագրաց մէջ կը տեսնենք» ըսելով հրատարակած է Տոնաւորութիւն Գործարարի իշխանին այն պաշտօնագիրն, զոր Հայրենիք իւր երեք շաբթի աւուր թուով հրատարակած էր:

Հայրենիքին անուն իւր թերթին մէջ երբէք չտալու ուխտը կամ Հայրենիքէն որ և է փոխառութիւն մ'ըստ լինելու ատորութեան խոյս տալու մենամարտութիւնը ստախոսութեան և խարդախութեան մըլ առած է յիշեալ թերթին, որ ինք զինք խաբէրէ զստ միամտաբար կը կարծէ խաբել ևս հասարակութիւնը:

Վերջին թղթաբերով եկած Ռուսահայ լրագրաց մէջ մեք չտեսնենք այդպիսի պաշտօնագիր մը թարգմանութիւն. Արեւելք իւր համար մըլ նշանակել Տփղիսի լրագրաց այն թերթին, որը հրատարակած են եղեր զայն: Տարբերակ ըստ, ստախոս անգամն է որ կը լսենք թէ Ռուսահայ լրագիրը փոխանակ կաւկասեան հայաբարբառի Պոլսոյ հայաբարբառով հրատարակած են եղեր Տոնաւորութիւն Գործարարի իշխանին պաշտօնագրոյն պատճենն:

Արեւելք իւր խաբէութիւնը չէ կըրցած պարտկել, թէ և այս աննախանձեր արհեստին մէջ բաւական ճարտար լինելու համար կը փայլէ բարեբաղդաբար:

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ

ԳԱՂՂԱԿԱՆ ԱԻՏ

Կարեւոր թերթ մը տաճկական մամուլէ, խմբագրական յօդուած մը զըրեւով քանի մ'օր առաջ, կատարաւ թեան ուղարկութիւնը դարձուցած էր այն ստակալի կեղեքմանց վրայ՝ զոր «Գաղղիական» կըռուած ստակալի տխուր կ'ընէ յարամ սմ, մանուսանդ զարդիւս, զատուած մէջ:

Ամէն մարդ գիտէ թէ այս տխուր փորձիկ վերջով մը կը սկսի և թէ անպատճառ ուրիշ մը կը փոխանցուի: Ուստի այնք է որ կատարութիւնը փոխանցման միջոցները արդիւն նախ և առաջ:

Անհար է որ մեծ քաղաքներու մէջ անարտաբան կոմսայր ջնջուին բոլորովն ուստի ինչ որ ալ ընել տաւարիւրի այդ մասին, անօգուտ է:

Միայն այնք է որ քաղաքատիրութիւնը խիստ հսկողութիւն մը ընէ իւր բժշկաց միջոցաւ նոյնպիսի խառնակեաց կանանց վրայ:

Թէեւ Բերայի թարգմանութիւնը այդ մասին բաւական խնամք կը տանի, բայց խնդիր է գիտնալ թէ բաւական են այդ խնամք. — ըստ մեզ, ոչ քան զի ստուգիլ գիտեմք թէ այդ բժիշկներէն շատեր մեծ անհոյստութեամբ կը զննեն իրենց առարկաները: Քանի մ'օր առաջ մեր «Երկնիկ» ին ներկայացուց մի երիտասարդ՝ որ գաղղիական վերք մ'առած էր: Հետաքրքրութեան համար առաջարկուեցաւ երիտասարդին ցուցնել այն անձը՝ յորմէ վարակուած էր: Ներկայացուց մի խառնակեաց կին՝ որ նոյնպիսի վերք մը կը կրէր և որուն համար ստակայն, նոյն օրը թարգմանութեան բժիշկը ԱՌՈՂՋ նշանակած էր:

Ահաւասիկ զի մը որ ուրիշ չաւսեր ալ ենթադրել կուտայ մեզ, և որուն վրայ իրաւամբ վեցերորդ շրջանակի հսկող յանձնարարութիւն ուղարկութիւնը կը հրաւիրուի:

Կ. Պոլսոյ մէջ իրենց այդ վիճակի մէջ լինելով, զիրար կըրոյ երրորդ ցուիլ թէ ուրիշ ցուալի կացութիւն մ'ունին այդ մասին գումարարներ: Թէեւ մերթ ընդ մերթ այցելու բժիշկը կը յորձին բժշկական ժողովոյ կողմէ մանուսանդ Գաղղիական և Ատա- նա, բայց այդ բժիշկները ինչ կընան ընել իրենց թախաւայած շրջապայ- թեան մէջ, մինչդեռ ամեն կարեւոր միջոցներէ դուրի են:

Այսու ամենայնիւ, պէտք է որ քիչ մ'ալ ժողովուրդ իւր փափաքով թըմի- լութեան սկստի և ի նկատ առնու- այն վիտաները՝ որը վերահաս են զինք փրկող ապէս և բարոյապէս փառքնե- լու:

Պէտք է որ նախկին արտածէաք լաւ մը չխնամուած և արտը առնելէն առ- նուազն հինգ տարի շանցած չամուս- նանան:

Պէտք է որ պիտուրք որունք, ըստ ըս- տուող աղոյն տեղեկութեանց, Կ. Պոլսէ տեսնելով կը տանին հիւանդութիւնը:

Աստղիկի օտան համայնքներով թուա-ւորուած, զօրանցներու մէջ պահուին տոնէն մը մինչեւ որ արդէ մը դարման- ուին:

Պէտք է որ յայտնի ցոխակեացք կա- նոնաւոր բժշկական այցելութեանց են- թակայ լինին ինչպէս ի Կ. պոլսի իսկ զարանի ցոխակեացք ամէն կարելի մի- ջոցներով արդիւնի:

Պէտք է որ պատժուի հրապարակաւ այն անխիղճ անձ՝ որ գիտութեամբ պատճառ եղած է իւր կրած արտին փոխանցման:

Բայց, ինչ օգուտ... պէտքերը անվերջանալի են. դորձադրութեան նախընթաց: Մտածենք պահ մը այն ան- դարմանելի և ստակալի կորուսաները՝ զոր կ'ընենք այն դարձութիւնի արտին պատճառաւ, և զորմէլ սկսինք: Մար- տընիք այդ անաղոյն թշուառաց զէմ՝ որ երբեմն «Գաղղիական» կը կոչ- ուէր, բայց այժմ ԹՈՒՄԻՔԻՆԸ անունը առնել կը սպառնայ:

Պէտք է ցուցնենք նաեւ օտարաց թէ ի դուր հաստատուած չեն մեր բժշկա- կան վարձարանք. ի դուր չեն ժողովրդ մեր բժշկական և առողջապահական ժո- ղովը և ընկերութիւնը: Վերջապէս ցուցնենք միանգամ ընդ միւս թէ ՄԵՆՔԻ Ա. ԿԱՄԻՔԻ ՈՒՆԻՔԻՆ:

Ռ. ՌՈՊԵՆՈՆ

ՄԻԱՅՆԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՈՑ

Հայոց միացեալ ընկերութեանց կեդր. ժողովոյ 13. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակէ օր, 21 հոկտեմբեր, ժամը ճիշդ 6 1/2 լին, Ղա- լաթի մէջ կեդրոնական վարձարանին մէջ:

Կը խնդրուի Պատ. երեսփոխան Է- ֆէնտիններէ որ հաճին անպատճառ ներ- կայ դանուիլ սոյն կարեւոր նախին:

Կեդրոնական ժողովոյ
Իւր-Նախագահ
Սըր-Նախագահ
Սըր-Նախագահ

Օրակարգ

1. Ընթերցում և փառաբանում նախ- ընթաց նախին տեսնողութեան.
2. Գիւտնալիս թղթախցութիւն.
3. Հրաժարում Գեր-Նախագահի կեդր. ժողովոյ.
4. Ընտրութիւն Բ. Ատեմարտի Կեդր. ժողովոյ.
5. Հրաժարում երեք անդամոց Տնո- թէն ժողովոյ.
6. Ընտրութիւն հաւաքընդի Յանձ- նար ժողովոյ.
7. Քառ տեսնայ տեղեկագիր Տնօրէն ժողովոյ.

8. Երեւոյց 1884-1885 շրջանի (տե- ղեկագիր երեսփոխանի զխանի):

9. Տեղեկագիր Տնօրէն ժողովոյ (1882 տարի 25 թուական):

ՀԵՌԱԳԻՐ

Ս. Մ. Մ. Մ.

Փարիզ 31 հոկտ.

Կը հաստատուի այն զրոյցը թէ Անդրէա ի մօտոյ միջնորդութիւն մը պիտի ընէ Պոլսի ք-Չինական վեճին մէջ:

Համ 31 հոկտ. Ս. Մ. Մ. Մ. մէջ 3, և ու- ռի անգործ 3 հոգի մեռան քոչ- լայէն:

ՏՈՒՆՈՐ Ն. ԱՅՎԱԶՆՆ

Մասնագէտ հիւանդութեանց կա- նանց և տղայոց

Կը դռնուի ամեն օր ժամը 7 էն մինչ 11 Պոլսի Էֆեն-ճամիլի մէջ կայսերական նամակատան դիմաց Նոր Երր. զեղարանը, իսկ կի- լակէ օրերը կէս օրէն վերջը Բերա Ասլան փողոց թիւ 1 իւր տունը:

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն

Ղալաթի, 20 հոկտ.

ԸՆԹԱԳԱՆՈՒՄ

Օսմ. Բոսն. զօրակցաւ)	9, 1
» » բացուեցաւ) Գ. Կ. 9, 1	
» » կէս օրին)	9, 1
Եղիպտ. միացեալ Օսմ. Բ.	71, 50
Բուլղարի երկաթուղի ֆըր.	45, 50
Թրակիէյ Օսմ. Բ.	232 1/2

ԸՆԹԱԳԱՆՈՒՄ

Օսմանեան ոսկի	225	100
Անգլիական »	»	110 15
Գաղղիական »	»	87 38
Բուլ »	»	90 14
Գրիմից »	»	51 25
Գաւազնի թուղթ »	»	8 90
» արծաթ »	»	39 50
Մէքիտի տարր »	»	103
Վեցնոց »	»	105
Հինգնոց »	»	105 10
Մէքիտ »	»	100
Մանր մէքիտ »	»	101
Բաւար »	»	105 50

է, պօսաց պարտնը:

— Հէ՞, ձեր եղբորը ժառանգորդը չէ՞ք դուք:

— Եղբորս ամուսնացեալ էր:

— Հասկցայ: Հարստութիւնը ձեր ձեռքը աւանդ է՝ կուգէք անոր տիրանալ, սակայն ձեր եղբոր կ'ընէ, ձեր հարսը իւր իրաւունքներն ունի, որոց դէմ լան մը չէք կրնար ընել:

— Այո, գուշակեցիք, կրկնեց պարտնը, աչքերը փայ- լելով. աղքատութեան կը փախնամ կը հասկնամ, և եւ երբ կարող եմ հարուստ ըլլալ, և ձեռքս հարստութիւն մը ունիմ...

— Ձեք ուղեր զայն թողու, հասկցայ: Բայց ինչու համար այդ գրամով և արժեւորմանով Ամերիկա կամ ուրիշ տեղ մը չէք փախչիր:

— Պատճառները շատ են: Դուք...

— Գիտեմ. դուք կուգէք առնուլ և չբռնուիլ. և եթէ չբռնուիլ իսկ, փախչիլ տեսակ մը աքսոր է: Վերջապէս ճշմարիտ փարիզցի մը լինելով փարիզը, իւր պո- լլիքները և սիրոյ ուրախացի գիշերները կը սիրէք, և ամեն ինչ որ միայն փարիզի մէջ կը գտնուի, Սակայն կը կարծէք պարտն որ ձեր եղբոր կ'ընէ կողմադէպ կարելի է:

— Այո, կը կարծեմ:

— Ինչ է միջոցը:

— Ճիշտ ատոր համա, եկայ ձեր տունը, որպէս զի մէկտեղ գտնենք:

— Օ՛հ, օ՛հ:

— Բան մը անկարելի չէ ձեզի համար:

— Կը կարծէք:

ձեր այցելութիւնը կը ծանուցանէր ինծի: Դուք տը Բը- լէյլ մարդ իղը կը ծանուցար:

— Իւր բարեկամներէն մէկն եմ. ինքը խօսեցաւ ինծի ձեզի նկատմամբ:

— Քանի մը ծառայութիւն ըրած եմ Մարդիկին. իմ վրաս դէշ չխօսեցաւ ձեզի այնպէս չէ՞:

— Ինչ հակառակն Պ. Պլէն. անկէ խնայոյ որ դուք այնպիսի անձ մ'էք՝ որուն վրայ կարելի է կատարեալ վստահութիւն ունենալ:

— Ճշմարիտ է:

— Ինծի ըստ թէ ծանր հօգէ մը աղտակեր էք զին- քը:

— Հէ՛, հէ՛, ծանր հօգէ աղտակեր իմ յատուկ գոր- ծըս է:

— Մեղուշտ, փան զի գործի տեղ էք դուք:

— Իմ արհեստս է:

— Ամեն տեսակ գործերու...

— Այո պարտն, ամեն տեսակ գործերու. միայն թէ ամեն գործ չեմ առներ, այլ ինծի յարմար եղած գոր- ծերը կ'ընտրեմ: Հիմա եթէ կը հաճիք ձեր գործին վրայ խօսիմք:

— Հիմա լաւ հասկցուեցաւ. պարտն Պլէն. օր եթէ այս ինչ կամ այն ինչ պատճառի համար ձեր օգնականու- թիւնը չընտրէք ինձ, ինչ որ պիտի ըսեմ ձեզ, պէտք չէ երբէք կրկնուի:

— Ձեք գիտեք որ իմ վրայ կատարեալ վստահութիւն պէտք է ունենալ: Դուք հոս ձեր խոստովանահօր տունն էք:

ԱՄԵՆԱԿԱՆՈՐ ԱԶԳ

— 0 —

Ստորագրեալը պատիւ ունի ծառայանել Արդոյ Հասարակութեան թէ՛ յառաջիկայ 1883 տարւոյ Սփրկչի Ազգ. Հիւանդանոցին սեփականեալ ընդարձակ օրացոյցին մէջ պիտի գտնուին ամէն տեսակ ազգեր իւր յաւելումս :

Ներկայ ծանուցմամբ կը հրաւիրուին վաճառականք գործարանատեարք, սեղանաւորք, արհեստասփորք, գեղարարք, վաճառքանք, այլ և այլ ընկերութեանց Կ. Պոլսոյ գործակալք, զանազան հաստատութեանց վարիչք և առեւտրական տաճին ճիւղերու վերաբերեալ անձինք որ կը փափաքին իւրեանց գործոց վրայ ազդարարութիւն ընել յիշեալ ընդարձակ օրացոյցին մէջ՝ գիտել առ :

Գ. ՊԱՆՏԱՆԵԱՆ

Տնօրէն Արամեան տպարանի

Յակոբեան խան Թիւ 15

Ազգարարութիւնք պիտի ընդունուին մինչեւ յառաջիկայ նոյս եմբեր 10 :

Պայմանք գոհացուցիչ են :

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

Առ քառասունք քործակալարք

— 0 —

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԵՏԱՂԱՅՑ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

ՏՈՒՓԵՐՈՒ

Մասնաւորապէս Միասնորդ համար

ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԲՈՒԱՏԵԱՆ

Մենայնորդեալ յՕրդ Կառավարութեան ՀԱՏ ԱԺԱՆ ԳՆԵՐՈՎ Թիթեղեայ տուփեր մասնաւորապէս ծրարութեամբ համար :

Գործին գեղեցիկութեան, գիւմացկունութեան և այլ ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար գիւմել առ :

Խ. ՇԱՄՏԱՆՃԵԱՆ

Ղալաթիա, Մահմուտէ փողոց Թիւ 38 Պոլիս, Եփեսոս, Չիլիկիլիք » 51

Գաւառներէ ուղղակի յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին : 23—16

Լ'ԱՎԵՆԻՐ ՏԵ ԳԱՄԻՅԼ

(ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՆ)

ԳՐԱՄԱՅԸ ԱՊԱՅՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմեալ ըստ հրամանագրին 22 յունիս 1868 Գաղղիոյ Կառավարութեան Կեդրոնական Ընկերութեան, Լիւն (Ֆրանսա) 61 Ուն - ՏԵ Լ - Ունիս - Կէն :

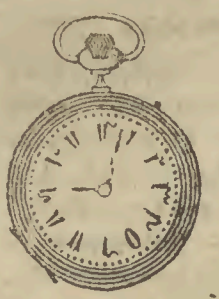
Այսպէսով կը գործող ըլլա

35 ՄԻԼԻՈՆ ՅԻՄԵՆ

Յիշեալ ընկերութիւնն իւր ապահոված գումարներն, վիճակահանութեան ձեւով եւամսեայ շահուց ըրաշխմամբ կը վճարէ իւր բաժանորդաց :

Մանրամասն տեղեկութեանց համար գիտել առ ընդհանուր ներկայացուցիչն Թուրքիոյ Յ. Գ. Է. Ֆ. Բէլլէրեան 4, Պաղլէ-Գարու, Կ. Պոլիս : Ներկայացուցիչն 'ի Պրուսա Յ. Է. Ֆ. Պոտտերեան :

Ներկայացուցիչներ կը խնդրուին Թուրքիոյ գիւմառ քաղաքացի մէջ, գրել առ ընդհ. ներկայացուցիչն ընկերութեան ի Կ. Պոլիս :

20 Յունիս - 93 Ղալ.

ԺԱՄԱԳՈՐԾ

Գ. Լ. ՍԷԼՎԱՃԵԱՆ

Մահմուտէ փողոց Թիւ 244

Իւր արհեստական փորձառութիւնք գնահատող Արդոյ Հասարակութեան պատիւ ունի ծանուցանել թէ՛ այս անգամ՝ Բարիկուտ ամենէն նշանաւոր գործարաններէն միոյն մէջ պատրաստել տուած է նշանակեալ գնով նմանք ցարդ չտեսնուած, կոթէն լարուող, ընտիր և խիստ ձեւաւոր ժամացոյցներ, սրբ ուսանողաց, գործաւորաց ճանապարհորդաց ի մի բան ամէն կարգի անձանց գործածութեան յարմար են, և որոց 20 տարի կանոնաւոր բանիլը կ'երաշխաւորէ եթէ տարին անգամ մը միայն իւզուտուին :

Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք փութով և ճշգրտութեամբ կը կատարուին :

ԳՐԱՄԱՅԸ-ԹՊԱՅՈՎԱՅՆ

Յ. ԱՐԱՄԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատիւ ունին ծանուցանել արդոյ Հասարակութեան և բոլոր զբաղմունքաց թէ՛ միակ աւանդական ընկերութիւնն Ու. Յ. Պէրպէրեան է՝ Ֆէնիքի ըստ գործոց, գնել փափարկներն կը հրաւիրուին գիտել յիշեալ վաճառատունն որ ի Պոլիս Պաղլէ-Գարու Համիդիէ ճատտէսի թիւ 34 :

Ու. Յ. Պէրպէրեան է փի գործերը Ղալ. Առաջին Տերեւ. (միայն 1 օրինակ մնացած) 20 Գաղղական Տնտեսութիւն 7 1/2 Հէրման և Տորթիէա թղթատարութիւն 40 Հէրման և Տորթիէա կաղմեայ 43 Երկու բանախօսութիւնք 5 Ժողովրդեան Չրօսանքներն 4 Երեք Բանախօսութիւն ի մի կաղմուած 40

ԱԶԳ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ

ՆԱԿԱՆԱԿԱՆԱՅ

Պաղլէ-Գարու Թանիկ փողոց Թիւ 59 Ժիլդ դեմ առ դեմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօքմէճեանի վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղինաց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, որպիսիք են՝ խաչվէ՛ սովորական, լուս և ընտրագոյն (Մարթինիքոյ) շաքար, թրիէսթի, Մարտիկոյ և Հօլանտայի, այլևայլ տեսակ ըսարմաշէթներէ զատ, Ֆրանսական բուն Ֆուրնիէ. Սիպիլի թարմիւր Նարօլի և ճէնօլի մաքարոն ու շէհրիէ. բրինձ՝ Մախուտէ և Բիզոն տուտին կարգի, անուշեղենի և խմորեղենի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ, փանտոյ և Ս. Վալլէրի ընտիր աճառ. քօլա, ձէթ, քարիւղ (կաղ), ի մի բան, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իւր ամեն տեսակներով լաւագոյն սոյն պիտանի բաներով՝ որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին :

Գիւները գոհացուցիչ են :

ԱՊԱՌԻԼ 24 ԲԵ

ՓՈՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կօսքա Ղալլի ճամիի դէմ թիւ 15 մի նոր գեղարան բացուած է, ուր գեղագրեր կը պատրաստուին փութով և մասնաւոր խնամով, կը գտնուին նաեւ Եւրոպայէ եկած ամեն տեսակ պատրաստ գեղեր հատով կամ որ եւ իցէ քանակութեամբ, զորս նշանաւոր գործարաններէ ուղղակի բերել կուտայ իւր անուան :

Սոյն գեղարանի բացումը յոյժ օգտակար ծառայութիւն մ'է հատարակութեան, մասնաւոր նիւթական մեծ շահաբերութիւն ամեն անոնց որք իրենց փնտրածն ճշգրտապէս պիտի համար գաւառապարտուած են հեռուոր անդիւր գիտել :

Պատուարժան յաճախորդները գնոց չափաւորութեան հետ գեղօրէից ընտրութեամբ գոհացրին իրեն սկզբունք ընտրող սոյն Տ. Ալաշվէրուսեան գեղարանը, որ երկար տարիներէ ի վեր հաշիւաւոր եղած է Եփեսոս-ճամի Բանախօսութիւնի դէմ՝ այս անգամ անուշեղենի փոխադրուած է Կոստա Ղալլի ճամիի դէմ թ. 15 :

Սոյն փոխադրութեան առթիւ Եւրոպայէ բերել տուած է խիստ թարմ հանգային ջրեր, Պօրտոյի եւ Մալաթիայի գինիներ, զանազան ըմպելիք, անուշահոտք, եւ այլն և այլն :

Նշանաւոր է միանգամայն սոյն գեղարանը իւր ջրան իւղի մասնաճիւղով, եւ յիշուի յաճախորդք զմայլած են տալանաց ընտրութեան, մաքրութեան եւ գնոց չափաւորութեան :

Յիշեալ գեղարանը միշտ կը յաճախեն ճարտար եւ հաշիւաւոր բժիշկներ, խնդրուած բժիշկներու համար ալ պէտք է լուր տրուի ժամանակին :

Ղալաթիա հանրաժանօթ վաճառական Միասնեան էֆէնաթի որդի Տօրթէօր Միասնեան էֆէնաթի բարեհաճած է արդէն ուրբաթ օրեր ձրիաբար գարմանել ազգայնեան :

Ա. Զ. Դ.

Լրագիրս ձեռքէ կը ծախուի նաեւ Պահլէ-Գարու ջրալաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներուն խանութը :

—Օ՛հ, գէշ մի դատէք . . .

—Եթէ զգուշութիւն ընէք, այնպէս չէ՞, ոչ երբեք խոհեմութիւնը ապահովութեան մայրն է, Բայց դուք կրնաք աներկիւղ խօսիլ, առանձին ենք հոս և ինձմէ զատ ոչ ոք կրնայ լսել :

—Իրաւ, թօթօլեց Լէօն, չեմ գիտեր ինչպէս ըսեմ :

—Օ՛հ, ըսաւ ինքնիրեն Պէլոս, գործը ծանր է, ուրեմն լաւ գործ մ'է :

Իւ պարոնին աչացը մէջ նայելով ուշադրութեամբ :

—Ես, ըսաւ նա, գործի մէջ ճարտար եմ և կողքիմ որ ուրիշներէ համարձակ ըլլամ, ինչո՞ւ համար հոս եւ կաք, վաճառի ինձի պէտք ունիք, Սակայն եթէ բանէ մը կը վաճառք, եթէ վստահութիւն չունիք, տակաւին բան մը չըսիք ինձի, ուստի կրնաք մեկնել :

—Բայց բնաւ բանէ մը չեմ վախճար և կատարեալ վստահութիւն ունիմ, ազգայնեց պարոնը, որոյ աչքերը փայլեցան :

—Ուրեմն խօսեցէք, բայց ամենեւին զեղծելու չէ, ոչ ալ և ոչ ձախ, ընտելեալ խառնելու չէ, այլ ճշմարտութիւնը պարզութեամբ յայտնելու է, խօսեցէք ուրեմն, ձեզի մօտիկ կընեմ :

—Պէտք է նստի գիտնաք որ իմ մայրս հօրս՝ Պ. որ Սիմէղի հետ երկրորդ անգամ ամուսնանալով իւր առաջին ամուսնէն զաւակ մը ունեցած էր : Այս զաւակը որ եղբայրս է, տակաւին երկուստարդ հասակին մէջ Պաթալիա զրկուելով, հոն հարստացաւ : Այս տարի յունիս ամսոյ մէջ Գաղղիա վերադարձաւ հոն հաստատուելու :

Համար, Անակնկալ դէպք մը, իւր ազգականներէն մէկուն մահը, որուն հետ ընկեր եղած էր նա, ստիպեց զինքը Պաթալիա վերադառնալու, ուր գործերը վերջացնելով Հալլի վաճառականն առ մը նստաւ Գաղղիա վերադառնալու համար, Այս նստը փութով հանդիպելով եղբայրս խորոսեցաւ :

—Ա՛հ, ըսաւ Պէլոս :

—Մեկնելէ առաջ կատարեալ իշխանութիւն տուաւ ինձ իւր հարստութեանը հսկելու համար, որ դրամէ և արժեւորմանքէ կը բաղկանայ, զորս ես գնեցի և որք տանողին վճարելի են :

—Այս հարստութեան գումարն ի՞նչ է :

—Երկու միլիօնէն քիչ մ'աւելի, պատասխանեց Լէօն ճշմարտութիւնն յայտնելէ զգուշանալով :

—Գեղեցիկ գումար, այս երկու միլիօնը ձեր անձնական հարստութեան վրայ աւելնալով փառաւոր վիճակ մը կը պատրաստէ ձեզ :

—Անձնական հարստութիւն չունիմ ես, Պ. Պէլոս, հայրս մեռնելէ առաջ հարստութիւնը կորուսած էր, իւր հարստութեան մնացորդը եւ վաճառեցի, գիտե՞ք, երբ մէկը երկուստարդ է . . .

—Կը զբօսուէք փարիզի մէջ կրնաք շատ գեղեցիկ են, շատ սուղի կը նստին այնպէս չէ՞ պարոն, բայց ի՞նչ փոյթ արդահատելի չէք, Երկու միլիօն, թերեւս քիչ մը աւելի, 100,000 ոսկի եկամուտ ըսել է : Այս գումարով մարդ այս աշխարհի մէջ պատուական կեանք մը կրնայ անցնել :

—Բայց այս հարստութիւնը, զոր ձեռքս ունիմ, իմն